

174142

HZ. MUHAMMED
VE
EVRENSEL MESAJI
SEMPOZYUMU
20-22 NİSAN 2007

Yayına Hazırlayan
Doç. Dr. Mahfuz Söylemez

Türkiye Elyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	174142
Tas. No:	297.92 HAZ.M

İslâmî İlimler Dergisi Yayınları: 2

İslâmî İlimler Dergisi Yayınları
Dizgi Kapak: İslâmî İlimler Dergisi
Baskı, kapak baskı, cilt: Özkan Matbaacılık
Birinci Basım: Aralık 2007

ISBN: 978-975-98073-3-7

İslâmî İlimler Dergisi Yayınları
Yeniyol Mahallesi 1.Gazi Sok. No:9/2 ÇORUM
Web: islamilimlerdergisi.com
Tif: 0 364 224 81 18
e-posta: islami_ilimlerdergisi@yahoo.com

Her yazının dil ve bilimsel sorumluluğu yazarına aittir.

BİREY VE TOPLUM İLİŞKİLERİNDE AHDE VE FANIN ÖNEMİ VE HZ. MUHAMMED (S.A.V) ÖRNEĞİ

İsmet ALTIKARDEŞ*

"Kim de Allah ile olan ahdine vefa gösterirse Allah ona büyük bir mülkâfat verecektir."

(Fetih, 48/10)

Muhterem Başkanım, çok değerli hazırun, toplumumuzun kıymetli mensupları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Efendim hayat; acısı, tatlısı, üzüntüsü, sevinci, mutluluğu, mutsuzluğu, beklentisi, hüznü ile her olayın, her duygunun, her gerçeğin, hatta her hayalin hakkını vere vere yaşanması gereken bir olgudur.

Yani hayat; insanın, insanlığı öğrenmesi kadar, sıkıntı ve üzüntü çekmesi gerekli olan her şeyin tümüdür. Çünkü insan, bu dünyaya gelmekle bir yaşam borçlanmaktadır. Bütün bunların bedeli, bir ömür boyu iyi yaptıklarımızla, verebildiklerimizle ödenebilir. İyiliklerin karşısı güzellikler, verebildiklerimizin karşısı ise gönül dolusu coşkulardır.

Fakat bugün nasıl bir dünyada yaşıyoruz? Kaynaşan, ne aradığını bilmeyen, bölücü güç ve düşüncelerin kol gezdiği, insanı aşırı tüketici yaparak kucagına almış, hedonist (her şeyden haz alan) ve devamlı bir açmaza sürükleyen bir dünya. Hep karışıklıklardan, çıkar mücadelesinden yana, ya yok etmek ya da yalnız üstün gelmek için şartlandırılmış güdümlü bir dünya. Çoğu zaman anlayışın, merhamet ve şefkatin, sevgilerin, güvenin, hukukun bir hayal olarak benimsendiği bir dünya.

Böyle bir dünya görüşünden sonra, insan ayrılıkları, aldanmaları, vicdanın üstünlüğünü, merhamet ve şefkatin üstünlüğünü, sevgi ve saygının sonsuzluğunu reddetmeyi bir normallik olarak görür. Artık yanlış, eğri ve kötü bir planın, bir düşüncenin arkasından gitmeyi, adeta hayatın bir gereği ve gerçeği olarak görmeye başlar.

O halde insan, hakikatin gösterdiği yoldan sapan ve saptıran, sahte ve anlamsız olan bir hayatı yaşamayı ve hatta planlamayı istememelidir. Bu konuda belirleyici olan etken, insan mutlak hakikatin sahibi olan yüce Yaratıcıya gönülden bağlanıp, iman edip etmemesidir. (Yılmaz Özakpınar, 1999, s. 40.)

* Yrd. Doç. Dr., Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi

Bunun için, inanmak, kulun nefsinde Hakk'ın tesirini duymak ve duyurmak, itiraf ve şahadet etmektir. İnsanlık ruhunu olgunlaştırıp Yaratıcının Bir oluşuna şahid kıldı da, kılarken: "Ben sizin Rabbiniz değil miyim? diye onları kendilerine şahit tutmuştu. 'Evet, (buna), şahidiz!' dediler" (Araf, 7/172) Bu tasdikle biz kullar; terbiye ve emaneti, sorumluluğu, gerçek kul olmayı taahhüt etmiş oluyoruz.

Bu suretle yükümlülük altına girdik. Çünkü Allah'ın isteğine ve rızasına uygun bir ilişkinin düzenlenmesi ve uygun davranış sergilemesi gereği vardır. Zira dinin önemli fonksiyonlarından bir tanesi Allah ve O'nun emirlerini bildirmek ve O'nu bize tanıtmaktır. Hatta Ebu Hanife'nin bir cümlesi nakledilir, diyor ki; "Seni tenzih ederim Rabbim, Seni hakkıyla bildim ama Sana hakkıyla kulluk edemedim, ibadet edemedim." Gene Ebu Hanife, "Sen Kendi kitabında bana kendini anlattın, Senin varlığın, vücudun nasıl, sıfatların nasıl, niteliklerin nasıl, isimlerin neler, bu isimlerin anlamı ne, bunları kendin anlattığın için hakkıyla bildim. Ama bir de bana bıraktığın taraf var; o da, Sana kulluk etmek, Sana ibadet etmek, onu bana bıraktın, iyi yolda kullanacağım seçimi-me, tercihime bıraktın, onu bana bıraktın ben onda acızım, Sana onun için hakkıyla kulluk edemedim." diyor.¹

İslam'ı yeniden yaşanabilir plana aktarabilmenin etkili yolu, davranışlarımızı sünnete uygun hale getirebilmektir. Zira sözle tebliğin yetersiz kaldığı yerlerde, örnek davranışlar tebliğ işini üstlenmiş olacaktır. Böylece İslam'ı her şeyden ve herkesten önce kendi özel hayatımızda yürürlüğe koymakla işe başlamalıyız. Çünkü müslümanın çabası, mevcut kurumları İslam'a göre nasıl biçimlendireceği üzerinde durmak yerine, kendisinin, yaşadığı dünyada (toplumda) iyi ve doğru bir konumda yer alması gerektiği üzerinde toplanmalıdır. Hâlbuki İslam dünyasının çevirdiği nokta ise bunun aksi olagelmıştır. Yani kendinden olmayan, kendi dışındaki toplumsal, siyasal kurumların, kendi toplum bünyesine nasıl uydurulabileceği noktası üzerinde düşünülmüştür.²

Ne yazık ki Müslümanlar, kendi üstünlüklerinin bilincinde olamamışlardır. Başkalarının yanlışlıklarını düzeltmekten kendi tutum, tavır, davranış ve doğrularını ortaya koyarak onların genel geçerliliğini tespit etmeye zaman ayıramamıştır. "başkalarının yanlışlarını belirlemek bu çabanın olsa olsa bir sonucu olabilir, sebebi değil." Kişi kendisini Allah'a kul olmayı, O'na "Elest bezminde" (Yaratanına) verdiği sözde duruyor ve kendinden istenen sorumluluğun, sabır, sebat ve sadakati yerine getirme gayreti içerisinde ise, Allah'ın dininde istediği emirler yürürlükte devam edecektir.

1 Hayreddin Karaman, "Dinin Dünya Barışına Katkısı", *Kutlu Doğum-2005 Sempozyum*, Ankara 2006, s. 32-33.

2 Rasim Özdenören, *Müslümanca Yaşamak*, Akabe Yay., İstanbul 1988, s. 47, 71.

Fakat içinde yaşadığımız zaman dilimi itibarıyla en yavan olduğumuz ve çok eksikliğini hissettiğimiz insani erdem olan ve insan olma onuruna en çok yakışan Vefa nerdeyse toplumu sessizce terk edip gitti. Artık nadir bulunan bir kır çiçeği gibi tesadüflerin karşımıza çıkaracağı esrarlı bir güzelliğe dönüştü... Nerede o "sözünün eri olmak" nitelemeleriyle anılan erler, erenler... Sözü senet değerinde olan yiğitler... Erdiği nimetin değerini bilenler... Kadir-kaymet bilen mertler... Allah'a verdiği sözü tutanlar... İnsanlara verdiği sözün sorumluluğunu taşıyan ve bunun bilincinde olanlar.³

Velhasıl, birey ve toplum içinde yaşadığı bunalımdan kurtulup, özgür, mutlu, barış ve sevgi dünyasında yaşama özlemiyle bir arayış içine giren çağımız insanı, Hz. Muhammed (s.a.v)'ı ve O'na insanlık için indirilen evrensel mesaj Kur'an'ın kastettiklerini, yeniden keşfetme, anlama ve yaşama yolunda adım adım ilerlemelidir.

Kur'an-ı Kerim şöyle işaret eder: "Ey iman edenler! Akitlerin (gereğini) yerine getiriniz." (Maide, 5/1) Yani Allah'ın emrine, Peygamberinin sünnetine aykırı olan akit batıldır. Akitlere riayet, hukuk devletinin en önemli özelliğini teşkil eder. Çünkü keyfiliğin, zorbalığın, fırsatçılığın yerine, hak, hukuk ve kanunların herkese eşit şekilde uygulanması sağlanacaktır.

"O mü'minler ki emanetlerine ve andlaşmalarına riayet ederler." (Mü'minun, 23/8)

"Her kim sözünü yerine getirir ve kötülükten sakınursa, büsin ki Allah sakınanları sever." (Al-i İmran, 3/76)

"Verdiğiniz sözü de yerine getirin. Çünkü verilen söz, sorumluluğu gerektirir." (İsra, 17/34)

Gerçek Vefa, Allah'a verdiği erdemli ve güvenilir olma sözünü hatırlayıp ne pahasına olursa olsun onu yerine getirmektir.

Bu itibarla Müslümanların ahidlerini bozmamaları istenir. Müslümanların kendisini tanıtan en önemli özelliği; ahde vefa, sadakat ve dostlukların kurulma çabası içinde olmalarıdır.

Müslümandan istenilen şey bilgisiyyle eylemi arasında -yapıp etmelerine- bir ahenk kurma imkânına ve düşüncesine varmış olmalarıdır.

Zira din (İslâm), kendisine inanmış ve samimiyetle bağlanmış insan ister. Dinde bilmek bundan sonra gelir. Din pratik fayda gözetmez. Hele İslamiyet gibi yüce bir dinin maddeci ve faydacı olması asla düşünülemez. Çünkü din, fert için olduğu kadar toplumlar için de kaçınılmaz bir ihtiyaçtır. Tarihte dinsiz yaşayan bir toplum görülmemiştir. İnsanlar, hayatın acı ve ızdıraplarına karşı, en büyük teselliyi Allah'a inanmada ve O'nun emirlerini yerine getirmekte bulur. Din duygusu beslendikçe, ahlak, iyi davranışlar kazanma,

3 Ali Akyüz, *Yaşayan Kur'an Hz. Peygamber*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2005, s. 223.

aile ve toplum duyguları da beraberinde gelişir ve yücelir. Hatta dinî yaşantı sayesinde birbirine yabancı olan insanlar, tek fikir ve tek duygu etrafında birbirleriyle kaynaşırlar ve bir bütün meydana getirirler.⁴

İşte dini iyi bilen, anlayan, uygulayan kişilerin toplum hayatında önemli rolü vardır. Toplumun değişmesinde bu gibi özellikleri olan insanların varlığı çok önemlidir. Çünkü dinî gelişmelerin medeniyetle ve medeni davranışlar sergilenmesiyle çok ilgisi vardır. Din, kültür ve medeniyetin kendisidir. Dini gereğiyle yaşayanlar zaten medenidirler. Zihinsel dönüşümü sağlayamayanlar, değişimi de yapamazlar. Zira değişim, kültürlü, bilinçli, ufuk sahibi, toplumun dinamiklerini bilen, kavrayan kişiler vasıtasıyla yapılabilir. Yani insanların samimi olarak kültürleri arttıkça dini anlamaları da artacaktır.

Gerçekten bireyi kendisi yapan, "sözünün eri" kılan, ona gerçek bir varlık olma kimliğini veren ve onun şahsiyetinin temel değerlerini oluşturan dindir. Hele İslâm, insana sırf insan olduğu için bir değer verir. İnsanın değerini ortaya koyacak temel ilkeler getirmiştir. Bu bağlamda, bireyin dinle ve dinin göndericisi Allah ile ilişkisini sağlam temellere oturtmak için din fertle ilgili bir takım yönlendirici ilkeler getirmiştir. Bunlar insanın dünyadaki yerini algılamasını sağlayan ve ona sorumluluk yükleyen, onun kendisine ve Yaratıcısına yabancılaşmasını önleyen en genel psikolojik ilkelerdir.⁵

Elbette insan için sonsuz bir mücadele vardır. Eğer insan gereken gayreti gösterirse, Allah (c.c) bu mücadelede onunla beraberdir. İnsan, bu yaşam mücadelesinde ahlaklı ve iyi davranışlar içinde olmaya dayalı bir sosyo-kültürel düzen kurma ve kollamakla görevli kılınmıştır. Kur'an-ı Kerim'de Allah Teala şöyle işaret eder: "İnsanlar, imtihandan geçirilmeden sadece "iman ettik" demeleriyle bırakılacaklarını mı sandılar? Ne kadar kötü (ve yanlış) hüküm veriyorlar."⁶

İşte Allah (c.c) insanın, kendisini tanıması, ahlaklı olması ve ona hakkıyla ibadet etmesi için onu diğer yaratıklarından üstün kılmıştır. İnsanlık bu yüzden ruhunu bu anlayışa ve bu güzelliğe açmalıdır. Böyle bir insan, kendisi gibi diğer insanların da yetişmesine katkı yapar ve böylece vefa borcunu ancak o zaman idrak eder ve yerine getirmeye gayret gösterir.

Aslında vefa duygusu, sorumluluk hissini büyütüp besleyen bir erdemdir. Sevdiklerinizi hatırlamak, onlara karşı sorumluluğunuzu hissetmek, onları özlemek, iyiliklerini istemek için yanlarında ve yakınlarında olmanız gerekmez. Vefalı olmanız yeter. Vefa duygusuna sahip olmak, uzakları yakın eder. Sizi iyiliklere (dostluklara), iyilikleri size taşır.⁷

4 Celal Kirca, *Kur'an ve İnsan*, Marifet Yay., İstanbul 1996, s. 27-28.

5 Şaban Ali Düzgün, *Din, Birey ve Toplum*, Akçağ Yay., Ankara 1997, s. 29.

6 Ankebut, 29/2, 3, 4.

7 Akyüz, *age.*, s. 224.

Böylece ahde vefa güvenilirliği de ortaya koyar. Emanete riayet etmek, güvenilir insan olmak; insanın doğru ve adil olmasının tabii sonucudur. İslâm dini; koymuş olduğu ahlak ilkeleriyle Müslüman insanın her konuda güvenilebilen insan olmasını sağlamak ister. Hz. Peygamber, Müslüman insanı şöyle tarif eder: "Müslüman, Müslümanların elinden ve dilinden güvende oldukları kimsedir." (Müslim, Kitabu'l-İman, Bab, 14, h. No: 41)⁸

Bu itibarla din, Allah'ın kullarından neler istediğini, nasıl ibadet edileceğini ve birey ve topluma karşı nasıl davranılacağını, özellikle insanın Allah ve O'nun Resulü ile kuracağı ilişkiyi düzenlemektedir. Çünkü din, bireyler için kurallar koymakta; koyduğu kurallar ile toplumun huzur, barış ve uyum içinde yaşamalarını sağlamaktadır. Bu şekilde, insanlar arası ilişkiyi ve iletişimin kurulmasını düzenlemektedir. Kısaca din, bütünüyle insan içindir. İnsanın gerçek anlamda mutluluğu yakalayabilmesi ve yaşayabilmesi içindir.

Bunun için içsel dinginliği sağlamanın yolları araştırmalı, diğer insanlarla uyum içinde birlikte yaşama yollarını belirlemeliyiz. Zaten mü'min kişinin sıfatı olan; güvenilirliği, sadakati, bağlılığı, dostluğu, ahde vefayı ve sabrı kendi yararına var etmelidir. Çünkü yüce Yaratıcı insanı sorumlu bir varlık olarak dünya hayatının tanzimini de ister. Toplumun sosyalleşmesinden ve değişiminden sorumlu olan insandır.

Böylece güvenilir insan olmak, kendimizle de barışık kalmayı da sağlar. Kur'an-ı Kerim, bizlerin nasıl bir davranış sergilememiz gerektiğini belirtmiş:

"Sizden, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir." (Ali-i İmran, 3/104)

"Onlar, Allah'a ve ahret gününe inanırlar; iyiliği emreder, kötülükten menederler; hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar Salih insanlardandırlar." (Al-i İmran, 3/114)

İşte Müslümanlar arasında iyiliği emreden, kötülüklerden ve olumsuzluklardan vazgeçiren bir sosyal kontrol kurumunun bulunması gerekir. Fakat Müslümanlar sosyal ilişkilerde ve İslamî yaşayışta özürdür.

Çünkü andlaşmalara, emir ve yasaklara Hz. Peygamber'in istediği ölçüde uyulmamış ve dolayısıyla dünya hayatı desise, hile, yalan, ikiyüzlülük, komşu ve akraba haklarını çiğneme ve yapılan kötü davranışlardan vazgeçmeme inatlaşmasıyla karşı karşıya gelmiş bulunuyoruz.

Bunun nedeni, iman ve amel (eylem)in birbirinden kopmuş olmasıdır. Allah Teala şöyle buyurur,

"Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyi niçin söylüyorsunuz. Yapmayacağınızı söylemeniz, Allah (c.c) yanında şiddetli bir buğza sebep olur." (Saff, 61/2-3)

Ne yazık ki, sözünde durmama ve inandığı şeyin tersini yapma; toplumda fertten ferde yayılan sosyal bir hastalık niteliğindedir.

Bütün mesele; sözün senet değerinde olduğunu bilen mertler ve Allah'a verdiği sözü tutan mü'minlerin yeteri kadar bilinçlenememe eksikliğinden olsa gerek.

Bu şuursuzluğun devam etmesi de gerçek vefa duygusunun zihnimize ve davranışlarımıza yerleşmemiş olmasındandır. Zira vefa duygusu, sorumluluk hissini büyütüp, besleyen ve geliştiren bir erdemdir. Sevdiklerimizi hatırlamak, onlara saygımızı sunmak, onları özlemek, iyilik ve yardımlarını istemek, onlarla empati kurmaktır.

Ayrıca vefa duygusuna sahip olanlar da münafıklık işaretleri de bulunmaz. "Sözünde durur, yalan konuşmaz, emanete riayet eder, sırları ifşa etmez." Böylece birey ve toplum arasında güven duygusu artar. Bu da toplumun huzur ve barışına katkı sağlar.

Vefa duygusuna sahip olan kişide empati (eşduyum) yerleşir. Kendisini başkalarının yerine koyarak, objektif analiz yapar. Böylece başkalarının da düşüncesine, görüşüne önem vermiş olur.

"Onlar Allah'ın gözetilmesini emrettiği şeyleri gözeten, Rablerinden sakanan ve kötü hesaptan korkan kimselerdir." (Ra'd, 13/21) buyrulmaktadır. Bu ayette, kişinin Allah'a olan inancından doğan bütün sorumluluklarını bilip yerine getirmesi ve hemcinslerine karşı üstlendiği bütün ahlaki, hukuki ve sosyal içerikli davranışlar sergilemesi gerektiği de belirtilmektedir.

Şüphesiz en güzel örnek Peygamber Efendimizdir. Efendimiz (s.a.v), vefatla neticelenen hastalıklarında; rahatsızlıkları artınca, arkadaşlarıyla görüşmek için mescide gelip minbere çıkarak şöyle buyurmuşlardı: "Ey muhacirler, Ensara (Medine yerlilerine) karşı iyi davranın, çünkü insanlar çoğalıyor, fakat onlar aynı durumdadır, artmıyorlar. Onlar bana sığınak olmuşlardı. İyilerine iyilikle muamele edin, kötülük yapanları da affedin."⁹

İşte bizim de vefalı olmaya şiddetle ihtiyacımız var ve bizler o vefayı tatmadıkça ve Efendimizin yolunda, anlayışında, sevgisinde olmadıkça dünya rahata kavuşamayacaktır.

Hz. Peygamber'den Vefa Örnekleri

Peygamber Efendimiz eşi Hz. Hatice'yi çok severdi. Vefatından sonrada bu sevgi devam etti. Efendimiz ne zaman bir koyun kesse, bunu etinden, Hz. Hatice'nin samimi kadın arkadaşlarına da gönderirdi.

9 Abdurrahman Azam, *Resul-i Ekrem'in Örnek Ahlakı ve Kahramanlığı*, (Çev. Hayreddin Karaman), Ahmet Said Matb., İstanbul 1964, s. 32.

Hatta bir gün Hz. Peygamber, Hz. Aişe ile otururken zenci bir kadın geldi. Rasulullah bu kadına çok ilgi gösterdi. Efendimizin bu kadına gösterdiği itibara hayret eden Hz. Aişe, bunun sebebini sorunca Peygamberimiz:

—Bu hanım Hz. Hatice'yi ziyaret ederdi. "Vefakârlık imandandır" buyurdu.

Gene Peygamberimizin mescidini süpürüp temizleyen zenci bir kadın vardı, vefat etti. Efendimiz (s.a.v) bir süre onu göremeyince kadının durumunu sordu. Vefat ettiğini söylediler.

—Bana haber vermeliydiniz. Onun kabrini bana gösteriniz, buyurdu. Sonra kabire varıp cenaze namazı kıldı.

—Peygamberimize bir Yahudi çocuğu zaman zaman hizmet ederdi. Bir gün onun hastalandığı haberini aldı. Ziyaretine gitti. Başucunda oturdu ve:

—Müslüman ol, buyurdu.

Çocuk, yanında durmakta olan babasına baktı. Babası da:

—Ona itaat et, dedi. Çocuk derhal Müslüman oldu. Efendimiz oradan ayrılınca şöyle buyurdu:

—Benim vasıtamla onu ateşten kurtaran Allah'a hamd olsun. (Akyüz, 2005, s. 248-249)

Velhasıl, vefa; sevgide, dostlukta ve bağlılıkta sebat etmek etmektir. Sevgi ve dostluğuna bağlı kalana vefakâr; riyakâr, sahtekâr, yalancı olana da vefasız denir.

Vefanın doğruluk ve güvenilirlikle de yakın ilgisi vardır. Yaşadığımız asrımızda insanlar çok unutkan, kendisine yapılan iyiliği takdir etmek, teşekkür ve özür dilemeyi çok görür ve zamanla yapılan iyiliği unuttur gider. Hâlbuki yapılan iyiliğe karşı teşekkür etmemek, iyilikle karşılık vermemek nankörlüktür. Yüce Yaratan "İnsan Rabbine karşı da nankördür." (Adiyat, 100/6) ifadesini belirtir. Biz kullarda olan her türlü özellik ve nimetler O'ndandır. Fakat bizler bunun farkında değiliz. Çünkü insan "ego"sunun emrinden bir türlü kurtulup, sadakat ve bağlanma ile Yaratanına has kul, Peygamberine has ümmet olma yarışına girememektedir. İşte o zaman da kendisini tanıma ve kontrol etme olamıyor. Hâlbuki Yaratacının iradesine ve emirlerine bağlanmak insan hayatını daha iyi planlıyor, dünya ve ahretini tanzim etmeye sevk ediyor. Böyle olunca da insan kendisinin yüce ve şerefli bir yaratık olduğunu hissediyor, toplumun da sosyalleşmesine ve değişimine katkı yapmış oluyor.

Hâlbuki Kur'an'ın indirilmesindeki hikmet ve gaye her şeyden önce insanların hidayete erdirmek, kalbleri Allah'ın zikri ile tatmin ve tenvir etmektir.

İşte Kur'an-ı Kerim şu hakikatlere işaret etmektedir:

"Rabbinden sana indirilenin hak olduğunu bilen kimse, (inkâr eden) kör kimse gibi olur mu? (Fakat bunu) ancak akıll sahipleri anlar." (Ra'd, 13/19)

"Onlar Allah'ın ahdini yerine getirenler ve verdikleri sözü bozmayanlardır." (Ra'd, 13/20)

"...Bilesiniz ki, kalbler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Ra'd, 13/28)

Sözlerimi şöyle bitirmek istiyorum:

Olaylarda bütünü görebilirsek kendimizle ve başkalarıyla daha iyi ilişkiler kurabiliriz. Araçların hâkim olduğu bir yerde, amaçlar da, hayat da sırta kadem basar (yok olur). İnsanlığa sevgi, kardeşlik, adalet, ahde vefa ve ulvilik affeden ve bahşeden yüksek insanlık idealleri, değerleri ve dinamikleri dinamitlenir, yok olur.

Hâlbuki Peygamberi bir nefesle soluklanmak bir ufuktur; hem iç dünyaya, hem de dış dünyaya açılan ve engin koridorlar açan deruni bir ufuk.

Peygamberi nefes (soluk), bir varoluş sancısıdır. Hakikati tahkik etme yolculuğu, hakikatle bütünleşme çabası, sağlam ve güçlü bir vicdana sahip olma arzusudur.

Peygamberi nefes, bir aşk ve vecd, yüksek duygu, ciddi algılama, bir fetih ve keşf imkânıdır; insan ancak Peygamberi solukla ve ufukla kuşandığı zaman insan olur. İşte orada huzur ve mutluluk, sevgi, saygı ve barış görülür. (Yabancılaşma, yalnızlaşma, ruhsuzlaşma, taşlaşma ve çatışma görülmez.)

Peygamberi soluk, her şeyin hayat bulduğu taptaze çiçeklerin açtığı, ufukta yepyeni varoluş ve diriliş aşklarının belirdiği, büyük oluşlara ve engin oluşumlara müncer olur (kayuşur) inşallah. (Yusuf Kaplan, *Yeni Şafak Gazetesi*, 20.02.2007)

Allah (c.c) biz Müslümanlara basiret vererek kalb ve ruh, akıl ve vicdan ufkuna sahip kalsın ve İslami yaşama dürüstlüğüne kavuşmamızı nasip etsin. Âmin.

KAYNAKÇA

- Akyüz, Ali, *Yaşayan Kur'an Hz. Peygamber*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2005
- Azam, Abdurrahman, *Resul-i Ekrem'in Örnek Ahlakı ve Kahramanlığı*, Çev. Hayreddin Karaman, Ahmet Said Matb., İstanbul 1964
- Düzgün, Şaban Ali, *Din, Birey ve Toplum*, Akçağ Yay., Ankara 1997
- Karaman, Hayreddin, "Dinin Dünya Barışına Katkısı", *Kutlu Doğum-2005 Sempozyum*, Ankara 2006
- Kılıç, Recep, *Ayet ve Hadislerin Işığında İnsan ve Ahlak*, TDV Yay., Ankara 1995
- Kırca, Celal, *Kur'an ve İnsan*, Marifet Yay., İstanbul 1996
- Necmettin Tozlu, *Erdemli Toplum Yolunda*, 21. Yüzyıl Yay., Ankara 1998
- Özdenören, Rasim, *Müslümanca Yaşamak*, Akabe Yay., İstanbul 1988